

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1660/05
Zo dňa: 04.04.2017
Číslo: Z-010759/2017/1063/U MB

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 2
Počet strán: 19
Počet príloh: 1

PROTOKOL o výsledku kontroly Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 - 2020 II.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

November 2017

Obsah

1. Základné informácie.....	6
1.1 Informácie o MŠVVaŠ SR.....	6
1.2 Operačný program Výskum a inovácie.....	6
2. Overenie súladu postupov RO v oblasti:.....	6
2.1 Vyhlásenie vyzvaní pre OP Val.....	6
2.1.1 Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01 a schvaľovací proces.....	7
2.1.2 Vyzvanie OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02 a schvaľovací proces.....	8
2.2 Odborné hodnotenie pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01.....	9
2.2.1 Tvorba užšieho zoznamu odborných hodnotiteľov (shortlistu) pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01.....	9
2.2.2 Pridelovanie ŽoNFP odborným hodnotiteľom pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01.....	9
2.2.3 Školenie odborných hodnotiteľov pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01.....	9
2.2.4 Odborné hodnotenie ŽoNFP predloženej v rámci Vyzvania OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01	10
2.3 Odborné hodnotenie pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02	10
2.3.1 Tvorba užšieho zoznamu odborných hodnotiteľov (shortlistu) pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02	10
2.3.2 Pridelovanie ŽoNFP odborným hodnotiteľom pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02	11
2.3.3 Školenie odborných hodnotiteľov pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02	11
2.3.4 Odborné hodnotenie ŽoNFP predloženej v rámci Vyzvania OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02	

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Úplné znenie
CKO	(sekcia) Centrálného koordinačného orgánu Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu
CVTI SR	Centrum vedecko - technických informácií Slovenskej republiky
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy v programovom období 2014-2020
EÚ	Európska únia
GR	Generálny riaditeľ
Hodnotiaci hárok	Hodnotiaci hárok odborného hodnotenia žiadosti o nenávratný finančný príspevok
M IaK Odb IaK	Manažér pre informovanie a komunikáciu Odboru informovania a komunikácie
M ITMS2014+ mil.	Manažér IT monitorovacieho systému 2014+ Milión
MP Odb IA	Manažér programovania Odboru interných auditov
MP RO	Manuál procedúr riadiaceho orgánu pre operačný program výskum a inovácie
MP VA	Manuál procedúr Výskumnej agentúry
MpM Odd PaM	Manažér pre metodiku Oddelenia procesov a metodiky
MPP	Manažér posudzovania projektov
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV	Monitorovací výbor
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NISPEZ	Národný informačný systém podpory výskumu a vývoja - prístup k elektronickým informačným zdrojom
NISPEZ II	Národný informačný systém podpory výskumu a vývoja - prístup k elektronickým informačným zdrojom II
NISPEZ III	Národný informačný systém podpory výskumu a vývoja - prístup k elektronickým informačným zdrojom III
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NP	Národný projekt
OP VaI	Operačný program Výskum a inovácie
OP VaV	Operačný program Výskum a vývoj
PO 2007-2013	Programové obdobie 2007-2013
Príručka pre OH	Príručka pre odborných hodnotiteľov operačného programu Výskum a inovácie
R Odb IA	Riaditeľ Odboru interných auditov
RIS3	Poznatkami k prosperite - Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR
RO	Riadiaci orgán
SO	Sprostredkovateľský orgán
SR	Slovenská republika
Systém riadenia EŠIF	Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov 2014-2020
VA	Výskumná agentúra
VaV	Výskum a vývoj
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok

Zhrnutie:

NKÚ SR vykonal kontrolu realizácie výziev a vyzvaní v programovom období 2014 - 2020 II., ktorej predmetom bolo overenie súladu postupov riadiaceho orgánu v oblasti vyhlásenia vyzvaní, kontroly formálnej správnosti dokumentov a procesu odborného hodnotenia.

Účelom kontroly bolo skontrolovať súlad vyhlásených vyzvaní so zákonom č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj súlad postupov riadiaceho orgánu so Systémom riadenia EŠIF.

Prostredníctvom podpísaných zmlúv o nenávratný finančný príspevok bolo k 31.10.2017 kontrahovaných celkovo 854 016 462,51 eur, z toho v rámci zdroja EÚ 743 946 300,24 eur a časti spolufinancovania zo ŠR 110 070 162,27 eur. Z alokácie EÚ zdroja 2 231 032 482 eur určenej pre Operačný program Výskum a inovácie v programovom období 2014 - 2020, predstavuje uvedená čiastka 33,35 %.

Na základe predložených žiadostí o platbu prijímateľov bolo k 31.10.2017 platobnou jednotkou vyplatených celkovo 53 712 539,78 eur, z toho v rámci zdroja EÚ 43 621 589,08 eur a časti spolufinancovania zo ŠR 10 090 950,70 eur. Z alokácie EÚ zdroja 2 231 032 482 eur určenej pre Operačný program Výskum a inovácie v programovom období 2014 - 2020, predstavuje uvedená čiastka 1,96%.

Kontrolná skupina NKÚ SR zistila, že nebola dostatočne zdokumentovaná procedúra zostavovania zoznamu hodnotiteľov pre konkrétne výzvy tzv. longlistu hodnotiteľov. Vzhľadom na uvedené zistenie sme nezískali primerané uistenie, že výber hodnotiteľov do longlistu je transparentný a vhodnosť hodnotiteľov je objektívne posudzovaná. Databáza odborných hodnotiteľov bola do 11.11.2016 v kompetencií RO pre OP Val. Až po 11.11.2016 databázu prevzala VA.

Na základe vykonanej kontroly kontrolná skupina zistila, že nie všetci odborní hodnotitelia mali preukázané dostatočné skúsenosti uvedené v životopise v súlade s označením jednotlivcej oblasti špecializácie na prihláške a súčasne kontrolná skupina zaznamenala prípady, kedy uvedeným spôsobom došlo k výberu odborného hodnotiteľa, ktorý sa zaradil na hodnotenie oblastí špecializácie, avšak jeho odborné znalosti uvedené v prihláške a v životopise nezodpovedali tejto oblasti. Kontrolná skupina odporúča dôsledný dohľad nad výberom vhodného odborného hodnotiteľa, nakoľko pochybenie môže mať negatívny vplyv na kvalitu výberu ŽoNFP.

Manuál pre hodnotiteľov bol nedostatočne vypracovaný a predstavuje riziko možného subjektívneho hodnotenia projektov hodnotiteľmi. V prípade nedostatočne vypracovaného Manuálu pre hodnotiteľov vzniká riziko možného nejednotného prístupu k hodnoteniu, prípadne až netransparentnosti hodnotiaceho procesu.

V procese schvaľovania ŽoNFP, konkrétne v procese odborného hodnotenia vo Výzve OPVal-VA/DP/2016/1.2.1-02 hodnotiace bodované kritéria boli postavené značne subjektívne, a to šesť bodovaných otázok z dvanástich. Až 31 bodov mohol žiadateľ získať za otázky subjektívneho posúdenia z celkových možných 45 bodov. Hranica pre schválenie bola pritom 43 bodov.

Kontrolná skupina NKÚ SR identifikovala zistenie v procese odborného hodnotenia, kedy odborný hodnotiteľ, ktorý vypracoval a podpísal hodnotiaci hárok dňa 26.05.2017 bol vybraný ako druhý náhradník z opätovného pridelovania ŽoNFP a to dňa 23.05.2017. Avšak čestné vyhlásenie podpisoval už 17.05.2017 aj s kódom ŽoNFP, kedy ešte ani nebolo známe, že pôvodný odborný hodnotiteľ zistil možný konflikt záujmov a že ani prvý náhradník nebude môcť vykonať odborné hodnotenie.

NKÚ SR odporúča vykonávať pravidelnú kontrolu odborom kontroly MŠVVaŠ SR v rámci svojej pôsobnosti, zameranú na správne fungovanie kontrolných a riadiacich mechanizmov sprostredkovateľských orgánov v rámci delegovaných právomocí z riadiaceho orgánu (MŠVVaŠ SR) na sprostredkovateľský orgán (Výskumná agentúra a Ministerstvo hospodárstva SR) v rámci OP Val.

Kontrolná skupina NKÚ SR predložila kontrolovanému subjektu odporúčania pre zlepšenie nastavenia procesu schvaľovania ŽoNFP, ktoré tvoria prílohu č. 1.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1660/04 z 04.04.2017 vykonali:

Ing. Mária Urbanová, PhD., vedúca kontrolnej skupiny Ing. Simona Hašková, MBA, členka kontrolnej skupiny

kontrolu „Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 - 2020 II.“, ktorej účelom bolo:

- skontrolovať súlad vyhlásených vyzvaní so zákonom č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z EŠIF a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj súlad postupov RO so Systémom riadenia EŠIF.

Kontrola bola vykonaná v čase od 03.07.2017 do 24.11.2017 v subjekte:

**Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky,
Stromová 1, 813 30 Bratislava, IČO: 00164381**

Kontrolované obdobie bolo od začiatku implementácie OP Val, t.j. od roku 2014 do termínu ukončenia výkonu kontroly.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 - 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bolo:

1. Overenie súladu postupov RO v oblasti:
 - vyhlásenia vyzvaní;
 - kontroly formálnej správnosti dokumentov;
 - procesu odborného hodnotenia.
1. Kontrola výkonu hodnotiaceho procesu:
 - zamestnancov RO vo fáze kontroly formálnej správnosti dokumentov;
 - odborných hodnotiteľov.
1. Overenie postupu výberu odborných hodnotiteľov.

Dôkazy a podporné informácie výsledkov kontroly sú podrobne zaznamenané v pracovných listoch.

1. Základné informácie

1.1 Informácie o MŠVVaŠ SR

MŠVVaŠ SR je rozpočtovou organizáciou štátu, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet. MŠVVaŠ SR je ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej republiky pre materské školy, základné školy, stredné školy a vysoké školy, školské zariadenia, celoživotné vzdelávanie, vedu a techniku, pre štátnu starostlivosť o mládež a šport. V rozsahu svojej pôsobnosti zriaďuje rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie, kontroluje a hodnotí ich činnosť.

1.2 Operačný program Výskum a inovácie

OP Val bol schválený dňa 28. októbra 2014 Európskou komisiou pre programové obdobie 2014 - 2020. OP Val predstavuje spoločný programový dokument MŠVVaŠ SR a Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky pre poskytnutie podpory z EŠIF v oblasti zameranej na vytvorenie stabilného prostredia priaznivého pre inovácie pre všetky relevantné subjekty a podporu zvýšenia efektívnosti a výkonnosti systému výskumu, vývoja a inovácií, ako základného piliera pre zvyšovanie konkurencieschopnosti, udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti.

Prostriedky operačného programu sú určené na technologický rozvoj a zvyšovanie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikateľov najmä v menej rozvinutých regiónoch. Podporená má byť účasť Slovenska v projektoch medzinárodnej spolupráce a zvyšovanie výskumnej činnosti. Z európskych prostriedkov operačného programu majú byť financované aj výskumno-vzdelávacie, inovačné a podnikateľské kapacity v Bratislavskom kraji. A následne sa zvýšia súkromné investície do budovania výskumno-vývojových centier v Bratislave.

OP Val nadväzuje na operačný program Výskum a vývoj a operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast PO 2007-2013.

RO pre OPVal je MŠVVaŠ SR a SO sú VA a Ministerstvo hospodárstva SR.

2. Overenie súladu postupov RO v oblasti:

2.1. Vyhlásenie vyzvaní pre OP Val

V rámci OP Val bolo vyhlásených osem Vyzvaní (NP), z toho šesť na Ministerstve hospodárstva SR a dve vyhlásila VA. Ministerstvo hospodárstva SR vyhlásilo Vyzvania v indikatívnej výške finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ vo výške 128 010 315 eur. Štyri Vyzvania boli vyhlásené v roku 2016 a dve v roku 2017. Žiadatelia boli Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu, Slovak Business Agency a Slovenská inovačná a energetická agentúra. Všetky Vyzvania sú uzavreté a zmluvy podpísané.

VA na základe Zmluvy o vykonávaní časti úloh RO pre OP Val SO vyhlásila vyzvanie s kódom OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01 a vyzvanie s kódom OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02.

Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01 bolo vyhlásené 12.09.2016 pre špecifický cieľ 1.1.1 Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT, kde vyhlasovateľ aj poskytovateľ bola VA. Dodatkom č. 3 k Zmluve o vykonávaní časti úloh RO pre OP Val SO zo dňa 10.04.2017 (účinnosť nadobudol 11.04.2017) sa všetky Vyzvania pre prioritnú os č. 1 vyčlenili z rozsahu práv a povinností z tejto zmluvy zo SO na RO. Dôvodom uvedenej zmeny bolo podľa RO efektívnejšie a transparentnejšie konanie zúčastnených strán pri implementácii OP Val, akcelerácia čerpania v rámci OP Val a aj využitie skúsenosti nadobudnutých v PO 2007-2013, kedy boli NP plne implementované RO.

Zmena Poskytovateľa a Vyhlasovateľa zo SO na RO v ITMS 2014+ bola vykonaná až 02.06.2017.

VA vydala Usmernenie č. 1 zo dňa 23.11.2016, kde predĺžila dátum uzavretia z 30.11.2016 na 31.01.2017. Ďalšie Usmernenie č.2 vydala VA dňa 31.01.2017 kde znovu predĺžila dátum uzavretia na 28.02.2017 a nakoniec Usmernením č. 3 predĺžila dátum uzavretia na 28.03.2017. Usmernenie č. 4 zo dňa 29.05.2017 vykonal už RO a to zmenu vzoru zmluvy o poskytnutí NFP.

Indikatívna výška finančných prostriedkov vyčlenených na Vyzvanie je vo výške 40 mil. eur. Žiadateľom a prijímateľom je CVTI SR. Projekt nadväzuje na národný projekt Infraštruktúra pre výskum a vývoj - Dátové centrum pre výskum a vývoj z PO 2007-2013.

Vyzvanie OPVal-VA/NP/2017/1.1.1 -02 bolo vyhlásené 28.03.2017 pre špecifický cieľ 1.1.1 Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT, kde vyhlasovateľ aj poskytovateľ bola VA. Dodatkom č. 3 k Zmluve o vykonávaní časti úloh RO pre OP Val SO zo dňa 10.04.2017 (účinnosť nadobudol 11.04.2017) sa všetky Vyzvania pre prioritnú os č. 1 vyčlenili z rozsahu práv a povinností z tejto zmluvy zo SO na RO. Zmena vyhlasovateľa zo SO na RO bola v ITMS 2014+ vykonaná až 22.05.2017.

Usmernenie č. 1 k Vyzvaniu OPVal-VA/NP/2017/1.1.1 -02 vydal RO dňa 02.05.2017, kde zmenil poskytovateľa zo SO na RO a predĺžil dátum uzavretia z 31.05.2017 na 09.06.2017. Usmernenie č. 2 zo dňa 31.05.2017 vydal RO a to zmenu vzoru zmluvy o poskytnutí NFP. Indikatívna výška finančných prostriedkov vyčlenených na Vyzvanie je vo výške 41 150 000 eur (zdroje EÚ vo výške 21 675 556,75 eur). Žiadateľom a prijímateľom je CVTI SR. Projekt nadväzuje na výsledky dosiahnuté implementáciou národných projektov NISPEZ, NISPEZ II a NISPEZ III v PO 2007-2013 v rámci OP VaV.

Výber vzorky tvoria dve Vyzvania OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01 a OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02 vyhlásené VA a prevzaté RO na základe Dodatku č. 3 k Zmluve o vykonávaní časti úloh RO pre OP Val SO zo dňa 10.04.2017.

Zistenie: Podľa účinného MP RO ver. 3.0, bodu 5.3.1.6 zmeny Vyzvania v ITMS2014+ sa majú zaznamenať do jedného pracovného dňa od jeho zmeny.

Odporúčanie: Postupovať podľa účinného MP RO.

2.1.1 Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01 a schvaľovací proces

Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01 vyhlasovala VA 12.09.2016 podľa účinného MP VA ver. 2.2. NP predkladá žiadateľ na základe Vyzvania na predloženie NP, ktoré vypracováva VA a ktoré zverejní za súčinnosti a koordinácie RO na webovom sídle OP Val a na webovom sídle VA. VA je pred písomným vyzvaním oprávnená usmerňovať žiadateľa vo veciach prípravy NP. VA nemá povinnosť predloženia vyzvania na NP na posúdenie Rade Výskumnej agentúry.

Pri príprave vyzvania R Odb IA vykoná:

- kontrolu súladu vyzvania s OP Val, so stratégiou RIS3 SK a ostatnými relevantnými dokumentmi, ako aj požiadavkami legislatívy EÚ a SR;
- vyhodnotenie komplementarity a synergie a v prípade identifikácie súladu zabezpečí vypracovanie prílohy vyzvania "Synergie a komplementarity s inými programami EŠIF v zmysle prílohy č. 3 a č. 8 Metodického pokynu cKo č. 11, pričom sa primerane aplikuje postup pri identifikácii synergií, t. j. len vo vzťahu k iným nástrojom podpory EÚ.

V zmysle manuálu procedúr VA MpM Odd PaM v spolupráci s MP Odb IA pri príprave vyzvania posúdi prípadnú existenciu štátnej pomoci vyhotovením Kontrolného zoznamu - Test štátnej pomoci, ktorý schváli GR VA a závery posúdenia zohľadní v podmienkach stanovených vo vyzvaní. Následne R Odb IA predloží návrh

vyzvania na kontrolu a posúdenie GR VA, a to v termíne stanovenom RO v súlade s indikatívnym harmonogramom vyzvaní. Pri príprave vyzvania VA na základe pokynu GR VA zašle vyzvanie, vrátane príloh písomne ako aj emailom na vyjadrenie RO. Po súhlase RO, resp. po uplynutí lehoty na vyjadrenie zo strany RO, konečné znenie vyzvania overí a schváli GR VA. Po podpise GR VA zabezpečí MP Odb IA zaslanie vyzvania žiadateľovi NP a RO, a zároveň M IaK Odb IaK na bezodkladné zverejnenie vyzvania za súčinnosti a koordinácie RO na webovom sídle OP Val a na webovom sídle VA.

Dňa 29.07.2016 bol zaslaný návrh Vyzvania OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01 na CKO na schválenie a 11.08.2016 CKO zaslal VA súhlasné stanovisko aj s odporúčaniami.

Za samotnú prípravu NP je zodpovedný žiadateľ, pričom pri príprave NP aktívne spolupracuje s VA, ktorá zabezpečuje koordináciu prípravy NP. V prípade potreby VA v procese prípravy NP spolupracuje s RO. Proces konania o NP začína predložením formuláru ŽoNFP na realizáciu NP. ŽoNFP bola doručená na VA 07.03.2017 kedy začal proces administratívneho overenia. Proces konania o NP, najmä proces prijímu, administratívneho overenia, odborného hodnotenia, vydávanie rozhodnutí a zabezpečenia uzatvorenia Zmluvy o NFP mala zabezpečovať VA. Dňa 11.04.2017 bola celá dokumentácia ohľadne NP OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01 odovzdaná z VA na RO na základe Dodatku č. 3 k Zmluve o vykonávaní časti úloh RO pre OP Val SO. RO ďalej pokračoval v administratívnom overení.

Dňa 26.05.2017 bol podpísaný hodnotiaci hárok odbornými hodnotiteľmi, kde žiadateľ získal 15 bodov (z max. možných 18 bodov). Rozhodnutie o schválení zasielal RO CVTI SR dňa 30.05.2017.

2.1.2 Vyzvanie OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02 a schvaľovací proces

Vyhlasenie Vyzvania pre NP začína procesom prípravy vyzvania kedy MP Odb IA posúdi prípadnú existenciu štátnej pomoci vyhotovením Kontrolného zoznamu - Testu štátnej pomoci, ktorý potvrdí a schváli GR VA alebo ním určený vedúci zamestnanec. Vypracovaný návrh vyzvania pre NP (v zmysle zámeru vyzvania schváleného MV), vrátane príloh a podkladových dokumentov súvisiacich s jeho zverejnením, po kontrole R Odb IA predloží GR VA na schválenie na RO. V poslednej fáze prípravy návrhu vyzvania pre NP MP Odb IA vyhotoví Kontrolný zoznam k návrhu vyzvania, ktorým overí správnosť a kompletnosť vyzvania. Finálnu verziu vyzvania pre NP ako aj Kontrolný zoznam k návrhu vyzvania potvrdí a schváli GR VA alebo ním určený vedúci zamestnanec. Po schválení vyzvania zo strany RO, CKO, Úradu podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu a po podpise GR VA, RO predloží vyzvanie na podpis ministrovi školstva, vedy, výskumu a športu SR. Následne RO informuje VA o jeho schválení a pred zverejnením vyzvania sa zašle požiadavka M ITMS 2014+ na jeho zadanie a aktivovanie v ITMS2014+.

Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-02 vyhlasovala VA 28.03.2017 podľa účinného MP VA ver. 3.0.

NP predkladá žiadateľ na základe vyzvania na predloženie NP. VA je pred písomným vyzvaním oprávnená prostredníctvom MPP usmerňovať žiadateľa vo veciach prípravy NP. Za týmto účelom je VA oprávnená vydávať usmernenia, ktoré je žiadateľ povinný dodržať.

Dňa 10.04.2017 Dodatkom č. 3 k Zmluve o vykonávaní časti úloh RO pre OP Val SO celý proces konania o NP prevzal RO. ŽoNFP bola doručená na RO 05.05.2017. Dátum uzavretia vyzvania bol 2. Usmernením predĺžený na 09.06.2017. RO vykonal administratívne overenie. Dňa 02.06.2017 bol podpísaný hodnotiaci hárok odbornými hodnotiteľmi, kde žiadateľ získal 21 bodov (z max. možných 23 bodov). Rozhodnutie o schválení bolo vydané RO 06.06.2017.

2.2 Odborné hodnotenie pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01

2.2.1 Tvorba užšieho zoznamu odborných hodnotiteľov (shortlistu) pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01

V zmysle Správy z tvorby užšieho zoznamu odborných hodnotiteľov prebiehala tvorba shortlistu dňa 27.04.2017 a vychádzala z Databázy odborných hodnotiteľov ŽoNFP pre OP Val, vedenej na VA, pričom VA brala do úvahy iba tých hodnotiteľov, ktorí predložili kompletnú prihlášku hodnotiteľa a kompletný životopis, čiže zaradených do Databázy odborných hodnotiteľov tzv. longlistu. RO pre OP Val vytvoril shortlist na základe nasledovných kritérií:

- všeobecné kritériá - bezúhonnosť, spôsobilosť na právne úkony a pod.;
- kritérium nestrannosti;
- kritérium odbornosti - preukázanie odbornej praxe v oblasti, ktorá je predmetom odborného hodnotenia, prípadne skúseností v oblasti EŠIF.

Kritérium nestrannosti - v prvej fáze výberu odborných hodnotiteľov vylúčil poverený zamestnanec RO z potenciálneho okruhu kandidátov na odborných hodnotiteľov všetkých tých, ktorí boli v potenciálnom konflikte záujmov, prípadne pracujú v organizácii, ktorá je v rámci predmetného Vyzvania žiadateľom o NFP.

Kritérium odbornosti - vzhľadom na ciele a zameranie Vyzvania na predkladanie ŽoNFP boli hlavným kritériom odbornosti vecné priority poznania jednotlivých oblastí špecializácie RIS3 SK.

Aplikáciou uvedených kritérií bol vytvorený zoznam kandidátov na odborných hodnotiteľov so zameraním na konkrétnu oblasť špecializácie RIS3 SK - Informačno-komunikačné technológie, ktorý tvoril 53 odborných hodnotiteľov.

2.2.2 Pridelovanie ŽoNFP odborným hodnotiteľom pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01

V zmysle Záznamu z pridelovania ŽoNFP odborným hodnotiteľom sa žrebovanie odborných hodnotiteľov v rámci vyzvania uskutočnilo dňa 10.05.2017. V súlade s postupmi uvedenými v MP RO pre OP Val (ver. 3.0 platná a účinná od 02.05.2017) RO vyžreboval náhodným výberom (žrebovaním) dvoch hodnotiteľov a jedného náhradníka.

Dňa 12.05.2017 bola podpísaná Dohoda o výkone práce v rámci odborného hodnotenia medzi MŠVvaŠ SR a odbornými hodnotiteľmi.

Dňa 18.05.2017 bol podpísaný Dodatok č.1 k dohode o vykonaní práce jedným z dvojice odborných hodnotiteľov a to predĺženie obdobia výkonu odborného hodnotenia do 26.05.2017.

2.2.3 Školenie odborných hodnotiteľov pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01

Podmienkou výkonu odborného hodnotenia je absolvovanie školenia pre odborného hodnotiteľa v rámci daného vyzvania. Školenie sa uskutočnilo dňa 17.05.2017 v sídle RO pre OP Val.

Predmetom školenia boli organizačné záležitosti (dĺžka a čas hodnotenia, priebeh a spôsob hodnotenia, pokyny k práci so ŽoNFP, informácie o kontaktných osobách pre konzultácie k ŽoNFP), predstavenie vyzvania, informovanie o procese schvaľovania ŽoNFP vo fáze administratívneho overenia a informácie k Príručke pre OH, ku kritériám odborného hodnotenia a inštrukcie k ich aplikáciám pre NP.

2.2.4 Odborné hodnotenie ŽoNFP predloženej v rámci Vyzvania OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01

Odborné hodnotenie ŽoNFP predloženej v rámci vyzvania sa uskutočnilo v dňoch 17.05.2017 a 19.05.2017 v sídle RO pre OP Val. Podľa príručky pre OH, ver. 3.0 na splnenie kritérií odborného hodnotenia museli byť kladne vyhodnotené všetky vylučujúce kritériá, a zároveň musela byť splnená minimálna hranica pri bodovaných kritériách a to minimálne 75 % z maximálneho počtu bodov (18) bodovaných hodnotiacich kritérií, t. j. 14 bodov.

Počas odborného hodnotenia ŽoNFP s kódom NFP313010F988 konaného v dňoch 17.05.2017 a 19.05.2017 bol zo strany odborného hodnotiteľa priznaný a identifikovaný možný konflikt záujmov (po školení odborných hodnotiteľov a podpísaní čestného vyhlásenia o nestrannosti), na základe ktorého odborný hodnotiteľ počas výkonu odborného hodnotenia listom zo dňa **19.05.2017** odstúpil z odborného hodnotenia a nemohol ukončiť proces odborného hodnotenia predmetnej ŽoNFP.

Na základe mailovej komunikácie zo dňa **23.05.2017 o 14:22** bol náhradník na odborného hodnotiteľa oslovený so žiadosťou o vyplnenie údajov potrebných k spracovaniu Dohody o vykonaní práce a ich zaslaní obratom. Dňa **25.05.2017 o 10:17** oslovený náhradník oznámil RO, že s ohľadom na požadované časové termíny a osobné dôvody nie je schopný vykonať odborné hodnotenie.

V zmysle záznamu z opätovného pridelenia ŽoNFP odborným hodnotiteľom konaného dňa **23.5.2017 o 9:30** boli z dôvodu odstúpenia odborného hodnotiteľa a nemožnej účasti náhradníka odborného hodnotiteľa vyžrebovaní jeden odborný hodnotiteľ a dvaja náhradníci.

Vyžrebovaný hodnotiteľ podpísal dňa **24.05.2017** dohodu o vykonaní práce, na základe ktorej má pracovnú úlohu vykonať v termíne od 25.05.2017 do 26.05.2017. Čestné vyhlásenie o nestrannosti, zachovaní dôvernosti informácií a vylúčení konfliktu záujmov podpísal odborný hodnotiteľ dňa **17.05.2017**.

Školenie odborného hodnotiteľa sa uskutočnilo dňa 25.05.2017 v sídle RO pre OP Val. Odborné hodnotenie ŽoNFP predloženej v rámci Vyzvania sa uskutočnilo aj v dňoch 25.05.2017 a 26.05.2017 v sídle RO pre OP Val.

Zistenie: Odborný hodnotiteľ, ktorý vypracoval a podpísal hodnotiaci hárok dňa 26.05.2017 (na základe ktorého bolo vydané Rozhodnutie o schválení vo výške NFP 39 867 503 eur) bol vybraný ako druhý náhradník z opätovného pridelenia ŽoNFP a to dňa 23.05.2017. Avšak čestné vyhlásenie podpisoval už 17.05.2017 aj s kódom ŽoNFP, kedy ešte ani nebolo známe, že pôvodný odborný hodnotiteľ zistil možný konflikt záujmov a že ani prvý náhradník nebude môcť vykonať odborné hodnotenie.

Odporúčanie: Postupovať podľa aktuálneho MP RO pre OP Val.

2.3 Odborné hodnotenie pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02

2.3.1 Tvorba užšieho zoznamu odborných hodnotiteľov (shortlistu) pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02

Tvorba užšieho zoznamu odborných hodnotiteľov (shortlistu) prebiehala rovnako ako pri Vyzvaní OPVal-VA/NP/2016/1.1.1-01. Správa z tvorby užšieho zoznamu odborných hodnotiteľov bola vyhotovená dňa 09.05.2017.

2.3.2. Pridelovanie ŽoNFP odborným hodnotiteľom pre Vyzvanie OPVal- VA/NP/2017/1.1.1-02

V zmysle Záznamu z pridelovania ŽoNFP odborným hodnotiteľom sa žrebovanie odborných hodnotiteľov v rámci Vyzvania uskutočnilo dňa 23.05.2017. V súlade s postupmi uvedenými v Manuáli procedúr RO pre OP Val (verzia 3.0 platná a účinná od 02.05.2017) RO vyžreboval náhodným výberom (žrebovaním) dvoch hodnotiteľov a jedného náhradníka.

Dňa 29.05.2017 bola podpísaná Dohoda o výkone práce v rámci odborného hodnotenia medzi MŠVVaŠ SR a odbornými hodnotiteľmi.

2.3.3 Školenie odborných hodnotiteľov pre Vyzvanie OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02

Podmienkou výkonu odborného hodnotenia je absolvovanie školenia pre odborného hodnotiteľa v rámci daného Vyzvania. Školenie sa uskutočnilo dňa 31.05.2017 v sídle RO pre OP Val.

Zároveň dňa 31.05.2017 bolo zo strany odborných hodnotiteľov podpísané čestné vyhlásenie o nestrannosti, zachovaní dôvernosti informácií a vylúčení konfliktu záujmov.

2.3.4 Odborné hodnotenie ŽoNFP predloženej v rámci Vyzvania OPVal-VA/NP/2017/1.1.1-02

Odborné hodnotenie ŽoNFP predloženej v rámci Vyzvania sa uskutočnilo v dňoch 31.05. - 02.06.2017 v sídle RO pre OP Val. Podľa príručky pre OH, ver. 4.0 na splnenie kritérií odborného hodnotenia musia byť vyhodnotené kladne všetky vylučujúce hodnotiace kritériá a zároveň musí byť splnená minimálna hranica pri bodovaných hodnotiacich kritériách, ktorá predstavuje minimálne 75 % z maximálneho počtu bodov (23 bodovaných hodnotiacich kritérií, t. j. 18 bodov).

2.4 Výzva na výber odborných hodnotiteľov a databáza odborných hodnotiteľov

RO pre OP Val vyhlásil dňa 04.12.2015 výzvu na výber externých hodnotiteľov za účelom zostavenia databázy odborných hodnotiteľov ŽoNFP v rámci operačného programu OP Val. Cieľom bolo prostredníctvom databázy odborných hodnotiteľov zabezpečiť transparentnú, objektívnu a kvalitnú realizáciu hodnotiaceho procesu za účasti nezávislých expertov pre špecifické ciele a aktivity v rámci prioritných osí 1 a 2 OP Val v gescii MŠVVaŠ SR ako RO OP Val.

Výzva pre prijímanie Prihlášok záujemcov o zaradenie do databázy odborných hodnotiteľov bola otvorená. Ďalšie dve výzvy boli RO pre OP Val vyhlásené 26.04.2016 a 11.11.2016. Zmena vo verzii 2 predmetnej výzvy spočívala v nahradení podmienky štátneho občianstva SR na podmienku porozumenia slovenskému jazyku, čím RO umožnil zaradenie zahraničných odborných hodnotiteľov do databázy.

Z dôvodu prenesenia kompetencií z MŠVVaŠ SR (RO pre OP Val) na VA (SO pre OP Val) vydal RO pre OP Val „Usmernenie č. 1 k výzve na výber odborných hodnotiteľov žiadostí o NFP pre OP Val z 26.04.2016, verzia 2.0“, ktoré nadobudlo platnosť a účinnosť dňa 11.11.2016.

O zaradenie do databázy odborných hodnotiteľov sa záujemcovia mohli uchádzať vyplnením a zaslaným nasledovných dokumentov:

- prihláška do databázy odborných hodnotiteľov žiadostí o NFP;
- štruktúrovaný životopis;
- doklad o ukončení vysokoškolského štúdia;
- referencie o praxi hodnotiteľa overené zamestnávateľom.

V zmysle výzvy pre zaradenie do databázy odborných hodnotiteľov RO OP Val stanovil tieto všeobecné podmienky:

- neustrannosť - z dôvodov zachovania neustrannosti neboli tí uchádzači o pozíciu odborného hodnotiteľa, ktorí boli zamestnancami RO alebo SO pre OP Val, zaradení do databázy odborných hodnotiteľov;
- porozumenie slovenskému jazyku;
- vysokoškolské vzdelanie min. II. stupňa;
- minimálne 3-ročná prax v oblasti výskumu a vývoja a/alebo priemyselných inovácií;
- právna spôsobilosť a bezúhonnosť;
- prihláška do databázy odborných hodnotiteľov Žo NFP vyplnená úplne, správne a v súlade so skutočnosťou;
- ovládanie práce s PC a znalosť programov balíka Microsoft Office (MS Word, MS Excel).

Záujemcovia o zaradenie do databázy odborných hodnotiteľov museli preukázať nasledovné odborné skúsenosti

v oblastiach špecifického záujmu prioritných osí OP Val:

- publikačná činnosť;
- skúsenosti s hodnotením výskumných projektov a projektov v oblasti infraštruktúry výskumu a vývoja v uplynulých 5 rokoch;
- skúsenosti s realizáciou projektov na medzinárodnej a národnej úrovni v uplynulých 5 rokoch;
- skúsenosti v jednotlivých oblastiach výskumu a vývoja;
- znalosť prioritných osí, špecifických cieľov a aktivít OP Val;
- znalosť problematiky v oblastiach špecializácie definovaných Stratégiou výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (RIS3 SK);
- referencie (kontaktné údaje na 3 osoby, ktoré vedia potvrdiť odborné znalosti a skúsenosti záujemcu).

Súlad prihlášky s požiadavkami na odborného hodnotiteľa definované vo výzve na výber odborných hodnotiteľov posudzovali poverení zamestnanci RO pre OP Val. Všetci záujemcovia, ktorí spĺňali podmienky uvedené vo výzve na výber odborných hodnotiteľov, boli následne písomne informovaní o zaradení do databázy odborných hodnotiteľov žiadostí o NFP.

V zmysle rozhodnutia RO pre Val došlo dňa 5.12.2016 k uzávierke výzvy na výber odborných hodnotiteľov ŽoNFP.

Kontrolnej skupine NKÚ SR bola predložená databáza odborných hodnotiteľov, v ktorej sa nachádzal menný zoznam 172 hodnotiteľov ako aj ich rozdelenie do 36 skupín podľa skúseností v jednotlivých oblastiach výskumu a vývoja, znalosti prioritných osí a špecifických cieľov a do 15 skupín podľa znalosti problematiky v oblastiach špecializácie definovaných Stratégiou výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (RIS3 SK).

Preverenie výberu odborných hodnotiteľov sa uskutočnilo na vzorke 40 odborných hodnotiteľov (23%), ktorí priamo hodnotili kontrolovanú vzorku ŽoNFP v rámci výziev VA a vyzvaní RO pre OP Val.

Odborní hodnotitelia deklarovali minimálne jednu z piatich oblastí špecializácie z pohľadu dostupných vedeckých

a výskumných kapacít. Jednalo sa o nasledovné oblasti:

- materiálový výskum a nanotechnológie;
- informačno-komunikačné technológie;
- biotechnológie a biomedicína;
- poľnohospodárstvo a životné prostredie, vrátane moderných chemických technológií šetrných k životnému prostrediu;
- udržateľná energetika a energie.

Zistenie: Na základe preverenia predložených prihlášok a životopisov odborných hodnotiteľov kontrolná skupina zistila, že v procese tvorby databázy odborných hodnotiteľov, boli vybráni aj odborní hodnotitelia, ktorí:

- nespĺňajú podmienku - minimálne 3-ročná prax v oblasti výskumu a vývoja a/alebo priemyselných inovácií;
- nepreukázali odborné skúsenosti v oblastiach špecifického záujmu prioritných osí OP Val, pre ktoré sa vyhlásila predmetná výzva;
- hodnotili oblasti špecializácie z pohľadu dostupných vedeckých a výskumných kapacít, ktorú nemali uvedenú v prihláške;
- nepreukázali znalosť prioritnej osi, špecifických cieľov a aktivít OP Val v rámci kontrolovaných výziev.

V databáze sú vedení odborní hodnotitelia, ktorí uvádzajú znalosti z viacerých oblastí špecializácie (aj päť oblastí z piatich), avšak podľa predloženej prihlášky a životopisu nie sú tieto znalosti preukázané a prípadné profesijné zameranie odborného hodnotiteľa je odlišné od hodnotenej oblasti špecializácie.

Databáza odborných hodnotiteľov bola do 11.11.2016 v kompetencií RO pre OP Val. Až po 11.11.2016 databázu prevzala VA.

Odporúčanie: V spolupráci so sprostredkovateľskými orgánmi nastaviť proces výberu odborných hodnotiteľov a kritérií tak, aby odborné hodnotenie vykonávali hodnotitelia s dostatočnou praxou a odbornými predpokladmi z oblastí, ktoré budú predmetom odborného hodnotenia.

Zistenie: Kontrolná skupina NKÚ SR zistila, že nie je dostatočne zdokumentovaná procedúra zostavovania zoznamu hodnotiteľov pre konkrétne výzvy tzv. longlistu hodnotiteľov. Vzhľadom na uvedené zistenie sme nezískali primerané uistenie, že výber hodnotiteľov do longlistu je transparentný a vhodnosť hodnotiteľov je objektívne posudzovaná.

Databáza odborných hodnotiteľov bola do 11.11.2016 v kompetencií RO pre OP Val. Až po 11.11.2016 databázu prevzala VA.

Odporúčanie: V spolupráci so sprostredkovateľskými orgánmi zabezpečiť objektívne posudzovanie vhodnosti hodnotiteľov a ich zaradovanie na longlist hodnotiteľov pre jednotlivé výzvy.

2.5 Príručka pre odborných hodnotiteľov

NKÚ SR vykonal v čase od 03.07.2017 do 09.11.2017 v subjekte Výskumná agentúra kontrolu realizácie výziev a vyzvaní v programovom období 2014 - 2020 II., ktorej predmetom bolo overenie súladu postupov sprostredkovateľského orgánu v oblasti vyhlásenia výziev, kontroly formálnej správnosti dokumentov a procesu odborného hodnotenia. Na základe výsledku kontroly boli identifikované nedostatky v oblasti výberu odborných hodnotiteľov a zostavenia príručky pre odborných hodnotiteľov, ktoré boli v kompetencii RO pre OP Val.

RO vypracoval a poskytol VA inštrukcie k aplikovaniu hodnotiacich kritérií pre hodnotiteľov (Príručka pre odborných hodnotiteľov OP Val), v ktorých popísal spôsob hodnotenia príslušného kritéria, pridelenie hodnôt pre dané kritérium a väzbu kritéria na príslušnú časť ŽoNFP alebo jej povinnú prílohu.

2.5.1 Odborné hodnotenie pre Výzvu PVVC 1.2.1-02

Hodnotiace kritéria sú rozdelené do dvoch kategórií. A to vylučujúce, ktoré tvoria sedem otázok a bodované, ktoré tvoria 12 otázok. Z 12 bodovaných otázok je šesť postavených subjektívne.

Subjektívne postavené otázky v hodnotiacom hárku vo výzve PVVC 1.2.1-02:

- Otázka 1.7 Súlad projektu so zásadou výskumno-vývojovej excelentnosti (vysoké kvality obsahového zámeru projektu) - maximálny počet bodov 5;
- Otázka 1.8 Miera originalnosti a inovatívnosti predkladaného projektu - maximálny počet bodov 9;

- Otázka 2.1 Vhodnosť a prepojenosť navrhovaných aktivít projektu vo vzťahu k východiskovej situácii a k stanoveným cieľom projektu - maximálny počet bodov 5;
- Otázka 2.2 Vhodnosť plánovaných aktivít z vecného a časového hľadiska - maximálny počet bodov 5;
- Otázka 2.3 Reálnosť a primeranosť plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov z časového, finančného a vecného hľadiska - maximálny počet bodov 2;
- Otázka 3.1 Zabezpečenie administratívnych a odborných kapacít na riadenie a realizáciu projektu - maximálny počet bodov 5.

Až 31 bodov mohol žiadateľ získať za otázky subjektívneho posúdenia.

Najväčšiu mieru subjektivity umožňuje samotné pridelenie bodov, kde hodnotiaca škála má nasledovné úrovne (konkrétne pre otázku č. 1.8 Miera originalnosti a inovatívnosti predkladaného projektu):

9 bodov	Výborný/excelentný	Projekt plní všetky aspekty hodnoteného kritéria. Prípadné nedostatky sú len minoritného/čiastkového charakteru.
7 bodov	Veľmi dobrý	Spôsob, ktorým projekt plní toto kritérium, je veľmi dobrý, ale stále sú možné ďalšie zlepšenia.
5 bodov	Dobrý	Spôsob, ktorým projekt plní toto kritérium, je dobrý, avšak je stále potrebné zlepšenie.
3 body	Dostatočný	Projekt plní toto kritérium dostatočným spôsobom, avšak stále existujú v rámci neho závažné nedostatky.
1 bod	Slabý	Spôsob, ktorým projektový návrh plní toto kritérium, nie je adekvátny, alebo existujú závažné neodstrániteľné nedostatky.

V danej otázke č. 1.8 hodnotiacich kritérií príručky pre hodnotiteľov má odborný hodnotiteľ iba nasledovný predmet hodnotenia: „Posudzuje sa to, či projekt prináša vlastný (originálny) návrh koncepcie riešenia danej problematiky s medzinárodnou pôsobnosťou a sú plánované výsledky prínosné a aplikovateľné z medzinárodného hľadiska a je potenciálny ekonomický prínos výsledkov projektu vysoko prínosný? V rámci tohto kritéria je potrebné posúdiť:

- mieru originalnosti a inovatívnosti projektu;
- prínosy projektu na rozvoj inovácií (nové produkty, zdokonalené produkty);
- nové úžitkové materiály, nové technológie, nové služby a pod.); spôsob a mieru využiteľnosti deklarovaných výsledkov riešenia projektu pre žiadateľa/užívateľa v SR a v zahraničí;
- mieru potenciálneho ekonomického prínosu (zvýšenie podielu pridanej hodnoty, úspora zdrojov, dopad na zamestnanosť, využitie domácich surovín, skvalitnenie ľudských zdrojov, ochrana životného prostredia)."

Zistenie: Polovica bodovaných hodnotiacich otázok bola postavených na subjektívnom chápaní odborných hodnotiteľov. Rozdiel medzi jednotlivými škálami a udelením bodov je popísaný veľmi jednoducho a stručne. Rozdiel medzi sedem a päť bodov je len v slove veľmi dobrý a dobrý a či sú stále možné ďalšie zlepšenia alebo je stále potrebné zlepšenie. Subjektívne postavené hodnotiace otázky bez ich adekvátneho rozpracovania v Príručke pre odborného hodnotiteľa (šesť otázok z 12) nie sú v súlade s princípom objektívnosti, transparentnosti a účelnosti. Na základe nedostatočne podrobného slovného hodnotenia v príručke pre hodnotiteľov sa tým vytvára priestor na individuálny a subjektívny prístup odborných hodnotiteľov, ktorý je potrebné do budúcnosti obmedziť/minimalizovať. Dané otázky sú postavené subjektívne a ich posúdenie nie je preukázateľne overiteľné. Proces odborného hodnotenia, kde jednej subjektívnej otázke je pridelených 9 bodov a významnosť 20% a kde jeden bod mohol znamenať hranicu od schválenia nie je v súlade s európskymi princípmi.

Odporúčanie: Na základe vykonaných kontrol NKÚ SR v rokoch 2016 a 2017 na výzvach pre operačné programy Partnerskej dohody, ako aj na základe dokumentu Horizont 2020 odporúčame nastaviť proces odborného hodnotenia a prepracovať Príručku pre odborného hodnotiteľa v súlade s európskymi princípmi

transparentnosti, objektívnosti a nestrannosti. Hodnotiace (bodované) otázky majú byť postavené tak, aby mohli byť jednoznačne, objektívne a nestranne posúdené.

Podľa Výzvy PVVC 1.2.1-02 str. 9 sa uvádza nasledovné, cit.: „Ak sa podnikateľský subjekt rozhodne realizovať časť svojich aktivít v projekte aj ako základný výskum, musí splniť nasledovné podmienky:

- musí ísť o orientovaný základný výskum;
- musí ísť len o doplnkovú aktivitu - nie nosnú aktivitu v projekte;
- potreba realizácie základného výskumu musí byť riadne odôvodnená v opise projektu;
- obsah aktivity zameranej na základný výskum musí priamo súvisieť s plánovanými hospodárskymi aktivitami a podnikateľským zámerom podniku samotného - táto skutočnosť musí byť jasne popísaná v opise projektu.

Zistenie: Vylučujúce kritérium 1.4 Súlad projektu s výzvou, príručkou pre žiadateľa/schému štátnej pomoci a pravidlami štátnej pomoci nie je postavené jednoznačne a objektívne. Nie je presne uvedené aká časť základného výskumu môže byť realizovaná v danom projekte len, že nesmie ísť o nosnú aktivitu. Odborní hodnotitelia tak posudzovali dané kritérium značne subjektívne.

Odborný hodnotiteľ má k dispozícii pri vylučujúcom kritériu 1.4 Súlad projektu s výzvou, príručkou pre žiadateľa/schému štátnej pomoci a pravidlami štátnej pomoci iba nasledovný popis (Príručka pre odborných hodnotiteľov operačného programu Výskum a inovácie, ver. 3.0, str. 71)

áno	Projekt je v súlade s podmienkami stanovenými vo výzve, príručke pre žiadateľa/schéme štátnej pomoci a ostatných dokumentov obsahujúcich a definujúcich pravidlá pre poskytovanie nenávratnej finančnej pomoci.
nie	Projekt nie je v súlade s podmienkami stanovenými vo výzve/príručke pre žiadateľa/schéme štátnej pomoci a ostatných dokumentov obsahujúcich a definujúcich pravidlá pre poskytovanie nenávratnej finančnej pomoci.

V prípade ŽoNFP NFP313010B928 žiadateľ uviedol, že v Aktivite 1 tvorí základný výskum 100% (OV 1 253 604,31 eur). Aktivita 2 tvorí priemyselný výskum 80% (OV 1 024 238,34 eur). Aktivita 3 tvorí 100% základný výskum (OV 339 999,80 eur). Odborní hodnotitelia uviedli nasledovné hodnotenie pri danom vylučujúcom kritériu 1.4, cit.: „Projekt pozostáva z veľkej časti zo základného výskumu z priemyselného /aplikovaného/ výskumu /žiadateľ/ a nezávislého výskumu /partner/. Napriek tomu, že základný výskum tvorí podstatnú časť rozpočtu projektu, dalo by sa povedať, že je opodstatnený, pretože sa jedná o orientovaný základný výskum. Jeho potreba je zdôvodnená v aktivite 1/Príloha č. 7.“

V prípade ŽoNFP NFP313010B817 žiadateľ uviedol, že v Aktivite 1 tvorí základný výskum 100% (OV 540 329,85 eur). Aktivita 2 tvorí priemyselný výskum 80% (OV 629 639,51eur). Aktivita 3 tvorí 100% nezávislý výskum (OV 130 030,36 eur). Odborní hodnotitelia uviedli nasledovné hodnotenie pri danom vylučujúcom kritériu 1.4, cit.: „Projekt nie je v súlade s podmienkami stanovenými vo výzve...dôvodom je fakt, že žiadateľ má podľa časti 7.2 formulára ŽoNFP realizovať v aktivitách 1 a 3 základný výskum, teda prevažnú časť hlavných aktivít žiadateľa...aktivity 1 a 3 sú nosné, nie doplnkové aktivity v projekte.“

Z vyššie uvedených príkladov hodnotenia odbornými hodnotiteľmi je zjavné, že nemali jednoznačné a jednotné východiskové podklady k hodnoteniu. Nakoľko ide o vylučujúce kritérium bez ich adekvátneho rozpracovania v Príručke pre odborného hodnotiteľa sa tým vytvára priestor na individuálny a subjektívny prístup odborného hodnotiteľa, ktorý je potrebné do budúcnosti vylúčiť/minimalizovať.

Odporúčanie: Definovať vylučujúce kritériá jasne a jednoznačne. Tak, aby každý odborný hodnotiteľ mohol posúdiť dané kritérium rovnako a transparentne.

V rámci bodovaného kritéria 4.4 Finančná situácia žiadateľa/partnera sa posudzuje finančná situácia/stabilita žiadateľa/partnera a to podľa vypočítaných hodnôt finančných ukazovateľov. Východiskom posúdenia finančného zdravia žiadateľa, resp. jeho partnera sa odvíja podľa sektora z ktorého pochádza (zo súkromného sektora,

z verejného a neziskového sektora, zo štátnej príspevkovej organizácie alebo sú to ústredné orgány štátnej správy a štátne rozpočtové organizácie). Pre každý typ je určený iný ukazovateľ resp. žiadny (v prípade ústredných orgánov štátnej správy a štátnych rozpočtových organizácií). V prípade súkromného sektora sa vypočítava Altmanov index resp. index bonity. Ak Altmanov index je nižší ako určená hranica, je spoločnosť definovaná ako firma s veľmi silnými finančnými problémami. V takom prípade je hodnotená nula bodmi a stále môže byť schválená (ako v prípade ŽoNFP NFP313010B723).

Odporúčanie: Nastaviť minimálne požiadavky na splnenie kritérií odborného hodnotenia tak, aby v rámci každej hodnotenej oblasti bola splnená určená minimálna hranica, aby sa zamedzilo schváleniu ŽoNFP, ktoré sú v určitých oblastiach slabšie, tak ako to bolo určené v zrušenej výzve PVVC 1.2.1-01.

Odporúčanie: Odporúčame, aby firmy, ktoré sú ohodnotené ako firmy s veľmi silnými finančnými problémami (aj keď neboli definované ako podnik v ťažkostiach) neboli zaradené do bodového hodnotenia. Odporúčame dané kritérium definovať ako vylučujúce, aby sa zamedzilo schvaľovaniu projektov spoločností, ktoré majú veľmi silné finančné problémy a u ktorých môže nastať problém so spolufinancovaním. Minimálna výška požadovaného NFP bola 1 milión eur a musí sa prihliadať na výšku spolufinancovania.

2.5.2 Odborné hodnotenie pre Výzvu DSV 1.2.1-03

Maximálna hranica bodového hodnotenia bola 49 a nakoľko bolo v prvom kole výzvy podaných 59 ŽoNFP v celkovej výške žiadaných finančných prostriedkov vyše 1,4 mld. eur, hranica, ktorá delila ŽoNFP od schválenia a od zásobníku projektov bola 47 bodov vrátane. To znamená, že ŽoNFP, u ktorých mali byť vydané rozhodnutia o schválení mohli stratiť maximálne dva body. Iba 10 projektov bolo odporučených na schválenie, keďže maximálna výška príspevku na projekt bola 40 mil. eur. (v rámci 4 oblastí). Pre schválenie projekt mal spĺňať minimálny počet bodov a to 75% z maximálneho počtu bodov za bodované hodnotiace kritériá a kladne vyhodnotené všetky vylučujúce hodnotiace kritériá.

Hodnotiace kritériá pozostávali z 21 otázok z toho 8 vylučujúcich a 13 bodovaných. 7 otázok je postavených značne subjektívne.

Subjektívne postavené otázky v hodnotiacom hárku vo výzve DSV 1.2.1-03:

- Otázka 1.7. Súlad projektu so zásadou výskumno-vývojovej excelentnosti (vysoké kvality obsahového zámeru projektu) - maximálny počet bodov 5;
- Otázka 1.8 Miera originality a inovatívnosti predkladaného projektu - maximálny počet bodov 9;
- Otázka 2.1 Vhodnosť a prepojenosť navrhovaných aktivít projektu vo vzťahu k východiskovej situácii a k stanoveným cieľom projektu - maximálny počet bodov 5;
- Otázka 2.2 Vhodnosť navrhovaných aktivít z vecného a časového hľadiska - maximálny počet bodov 5;
- Otázka 2.3 Posúdenie projektu z pohľadu prepojenia disponibilných výskumných kapacít jednotlivých sektorov VaT (verejný, vysokoškolský, podnikateľský, neziskový) - maximálny počet bodov 5;
- Otázka 2.4 Realita a primeranosť plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov z časového, finančného a vecného hľadiska - maximálny počet bodov 2;
- Otázka 3.1 Zabezpečenie administratívnych a odborných kapacít na riadenie a realizáciu projektu - maximálny počet bodov 5.

Až 36 bodov zo 49 možných mohol žiadateľ získať za otázky subjektívneho posúdenia podobne ako vo Výzve PVVC 1.2.1-02.

3. Vnútorá kontrola a dohľad

3.1 Vnútorá kontrola

V rámci vnútorného kontrolného systému ministerstva je orgánom kontroly odbor kontroly. Odbor kontroly má dve oddelenia:

- Oddelenie finančnej kontroly;
- Oddelenie vnútornej kontroly a výkonu dohľadu.

Odbor kontroly je samostatným útvarom ministerstva a je priamo riadený ministrom školstva. Svoje úlohy plní v súlade s organizačným poriadkom ministerstva a na základe ministrom schváleného zamerania kontrolnej činnosti na príslušný rok. Odbor kontroly riadi výkon finančnej kontroly, vnútornú kontrolu v rozsahu pôsobnosti ministerstva v oblasti plnenia úloh štátnej správy, hospodárenia s prostriedkami SR a s prostriedkami EÚ. Oznamuje nedostatky zistené kontrolnou činnosťou a výkonom dohľadu ministromi a príslušným riadiacim zamestnancom ministerstva.

3.2 Dohľad RO nad SO

RO mal povinnosť v zmysle platnej uzatvorenej Zmluvy o vykonávaní časti úloh RO VA, vykonávať kontrolu dodržiavania delegovaných úloh. RO vykonal kontroly prostredníctvom výkonu kontrol v sídle VA, analýzu dokumentácie predloženej zo strany VA a formou monitorovania realizovaných projektov v súčinnosti s VA.

V zmysle zmluvy o vykonávaní časti úloh RO VA v znení Dodatku č. 1 - 3 čl. VI. ods. 1., RO je oprávnený počas platnosti a účinnosti tejto zmluvy kedykoľvek vykonávať kontrolu plnenia podmienok v nej ustanovených formou administratívnej kontroly alebo kontroly na mieste v zmysle zákona č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

RO vykonal nasledovné kontroly výkonu úloh RO delegovaných na SO - VA:

- Kontrola č. 01/2016 prebiehala v období od 02.03.2016 do 29.06.2016. Predmetom kontroly bolo overenie skutočností, ktorými SO preukázal dostatočnosť kapacít a nastavenia postupov na SO, vyplývajúcich z uzatvorenej Zmluvy o vykonávaní časti úloh RO SO v aktuálnom znení. RO kontrolou zistil nedostatky v rámci zmluvy o vykonávaní časti úloh RO SO. VA predložila písomnú správu o splnení opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a o odstránení príčin dňa 18.11.2016. Z vyjadrenia RO bude kontrola splnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených kontrolou zahrnutá do plánu kontrol na rok 2018;
- Kontrola č. 04/2016 prebiehala v období od 07.09.2016 do 29.9.2016. Predmetom kontroly bolo pravidelné hodnotenie podkladov / výsledkov predložených SO za obdobie odo dňa účinnosti Zmluvy o vykonávaní časti úloh RO SO do 31.8.2016. RO neidentifikoval nedostatky.
- Kontrola č. 05/2016 prebiehala v období od 11.11.2016 do 23.2.2017. Predmetom kontroly bola výzva OPVaI-VA/DP/2016/1.2.1-02 a schvaľovací proces predložených ŽoNFP. Výstupom kontroly bola čiastková správa z kontroly výkonu úloh RO delegovaných na SO. Nedostatky boli z dôvodu nesúladu dokumentácie a postupov so Systémom finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu na PO 2014-2020 a z dôvodu nesúladu dokumentácie, resp. postupov so Zmluvou o vykonávaní časti úloh RO SO. Zistenia boli strednej až vysokej závažnosti. Vzhľadom na časový harmonogram výkonu schvaľovacieho procesu ŽoNFP v rámci Výzvy OPVaI- VA/DP/2016/1.2.1-02 a s ohľadom, že v tom čase nebolo ukončené administratívne overovanie druhého kola bola zatiaľ vystavená čiastková správa z kontroly.

Kontrola č. 01/2017 - v súčasnosti RO vykonáva kontrolu výkonu úloh RO delegovaných na SO. Kontrola bola zameraná na výzvu č. OPVal-VA/DP/2016/1.2.1 - 03. RO predložil VA návrh čiastkovej správy a VA predložila svoje stanovisko. Zistenia boli strednej až vysokej závažnosti.

Odporúčanie: Vykonávať pravidelnú kontrolu odborom kontroly v rámci svojej pôsobnosti, zameranú na správne fungovanie kontrolných a riadiacich mechanizmov sprostredkovateľských orgánov v rámci delegovaných právomocí z riadiaceho orgánu (MŠVVaŠ SR) na sprostredkovateľský orgán (Výskumná agentúra a Ministerstvo hospodárstva SR) v rámci OP Val.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 24.11.2017

Ing. Mária Urbanová, PhD. vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Simona Hašková, MBA členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa:

Mgr. Rastislav Igliar
generálny riaditeľ sekcie štrukturálnych fondov EÚ poverený
ministerkou školstva, vedy, výskumu a športu SR